

zmatku čís. 9 a) §u 281 tr. ř., jest odůvodněna. Jak z doslovu §§ů 1 a 11 zákona o ochraně známek, pokud se týče zákona ze dne 30. července 1895, čís. 108 ř. zák. vyplývá, soukromý obžalobce zápisem známky »Lora« do známkového rejstříku u obchodní a průmyslové komory v Chebu nabyt v ý h r a d n é h o práva, jednak značiti určité své výrobky nebo jejich balení, obaly a pod. touto známkou, která jako značka jeho zboží měla je lišiti od zboží stejného druhu jiných výrobců, jednak dáti takto známkované zboží do obchodu a tam je chovati na prodej. Vlastní podstata tohoto oprávnění, záležející v tom, že chráněná známka na zboží jest prostředkem, dodávajícím zboží určitý, zevně poznatelný ráz, zajišťuje dle svého účelu osobě oprávněné j e d i n é v ý h r a d n é p r á v o na užívání chráněné známky a naproti tomu z a k a z u j e každému jinému, b y n a s v é m z b o ž í této chráněné známky neužíval a tak nebudil zdání, že je to zboží, pocházející ze závodu osoby oprávněné. Jedná-li kdo proti tomuto zákazu, ať již tuto známku vědomě padělá, neb upotřebí chráněné známky na svém zboží, nebo na jejím balení, obalu a pod., dopustil se zasáhnutí ve známkové právo osoby oprávněné ve smyslu §u 23 zákona na ochranu známek. Vydával-li obžalovaný, jak je zjištěno, zboží, které prodal, za Lora-krem, aniž by zboží to bývalo opatřeno chráněnou známkou, nelze tvrditi, že ve smyslu §u 23 zákona o ochraně známek šlo o »označení zboží známkou«, a ani písemné potvrzení, že prodávaný krem je Lora-krem, nespadá pod toto ustanovení zákona, které předpokládá, b y s a m o z b o ž í b y l o bezprávně opatřeno chráněnou známkou.

Názoru tomu odpovídá také právní nauka, zastávaná zejména spisovatelem Dry Abelem a Adlerem v jejich »System des österr. Markenrechtes«, z nichž onen tvrdí na str. 3., že známka musí býti hmotně spojena s chráněným zbožím nebo jeho obalem, kdežto druhý na str. 68 uvádí, že známka musí býti viditelná. Znáмка jest tedy ve hmotném poměru ku zboží nebo k obalu; této náležitosti tu však není, bylo-li zboží pouze slovy, užitými při jeho prodeji, nebo na zvláštním potvrzení o prodeji označeno jako zboží známkou chráněné, jelikož takovéto použití známky, jež není hmotně spojeno se zbožím, nelze pokládati za označení zboží známkou ve smyslu §u 23 zákona. Pojem bezprávného označení známky byl tedy nalézacím soudem mylně vyložen, a ježto soud nic jiného nezjišťuje, než že obžalovaný mazadlo jím prodané ústně a na vystaveném potvrzení označil »Lora«, nelze jeho čin podřaditi ustanovení §u 23 zákona na ochranu známek.

Čís. 1839.

Zločin veřejného násilí dle §u 81 tr. zák.

Pojmu »násilné vztažení ruky« odpovídá každý čin, předsevzatý s vynaložením tělesné síly a značící odpor, směřující přímo n e b o n e p ř í m o proti osobě vrchnostenské; stačí, směřuje-li násilný čin přímo proti věci, kterou osoba taková drží nebo uchopila.

V subjektivním směru stačí zprotivení se pachatelovo, předsevzaté v úmyslu, by úřední nebo služební výkon byl zmařen nebo vynucen;

není třeba zjišťovati, že úmysl pachatelův vztahoval se i na prostředek násilí.

(Rozh. ze dne 20. prosince 1924, Zm II 471/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 14. srpna 1924, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podle §u 81 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Dovolávajíc se nejprve důvodu zmatečnosti dle čís. 9 a) §u 281 tr. ř., vytýká zmateční stížnost nedostatek skutkové podstaty zločinu podle §u 81 tr. zák., obžalované za vinu kladeného, jak v objektivním, tak i v subjektivním směru. V onom směru chybí prý znak »skutečného násilného vztažení ruky«, pod nímž, hledíc k použití slova »skutečného«, rozuměti prý dlužno násilí, směřující bezprostředně proti vrchnostenské osobě, a to násilí skutečné, jak z obratu »vztažení ruky« zjevně na jevo vychází, poněvadž by prý se jinak zákonodárce spokojil s výrazem »násilí« a nespécialisoval by násilí to připojeným slovem »ruky«. Zákonodárce chtěl prý, jak plyne ze zařadění mezi zločiny vraždy, zabití, žhářství atd., pod § 81 tr. zák. podřaditi jen těžké případy skutečného násilného vztažení ruky proti vrchnostenským osobám, jímž není pouhé přidržení dveří při exekucích. Stížnost je bezdůvodna. Po skutkové stránce zjišťuje nalézací soud, že, když exekuční orgán Václav P. chtěl pro nezaplacení daní provésti u obžalované exekuční zájem a za tím účelem ubíral se ke stáji, předběhla ho obžalovaná a, postavivši se přede dvéře u chléva, které se otevírají dovnitř, přidržovala je za kliku a že, když exekuční orgán přes její odpor snažil se dvéře otevřítí tlakem na ně a když se mu podařilo je trochu pootevřítí, obžalovaná je vždy zase násilím přitáhla, pokud se týče přirazila, takže exekuční orgán, vida, že bez násilí by se do chléva nedostal, upustil od výkonu zájmu a vzdálil se z usedlosti. Toto jednání kryje plně pojem násilného vztažení ruky ve smyslu §u 81 tr. zák. Odpovídáť pojmu tomu každý čin, předsevzatý s vynaložením tělesné síly a značící odpor, směřující přímo nebo nepřímo proti osobě, chráněné ustanovením § 68 tr. zák., která jím stavena je před volbu, by buď hleděla odpor jí takto kladený rovněž s použitím fysické síly překonati, neb upustila od zahájeného (zamýšleného úředního nebo služebního výkonu. Nevyžaduje se tudíž, by násilný čin dotýkal se bezprostředně těla vrchnostenské osoby; stačí, směřuje-li přímo sice proti věci, kterou osoba taková drží neb uchopila, tím však zároveň nepřímo proti tělu osoby té. Neníť rozdílu v tom, dotýká-li se odpor pachatelův vrchnostenské osoby přímo a bezprostředně, či jen nepřímo tím způsobem, že činnost pachatelova zasahuje přímo věc, která ocitla se s tělem vrchnostenského orgánu v bezprostředním spojení. Je proto pro přičítatelnost v tomto případě lhostejno, zda stěžovatelka uplatnila svou fysickou sílu tím, že odstrkávala exekuční orgán ode dveří chléva bezprostředním působením na jeho tělo, či tím, že

dvěře, které orgán tlakem pootevřel, zase násilím přitáhla, pokud se týče přirazila, neboť v obou případech užila obžalovaná fyzické síly své ruky proti exekučnímu orgánu, a i v druhém případě pocítil exekuční orgán toto vztažení ruky se strany obžalované, byť i jím jeho tělo nebylo bezprostředně dotčeno. Dle toho stačí k naplnění pojmu »násilného vztažení ruky«, jež nelze brát doslovně, každý útok a každý odpor vynaložením tělesné síly, kterým přivoděno býti má zmaření úředního výkonu. Aby použitým násilím byla vrchnostenská osoba přemožena neb aby šlo jen o těžké případy násilného vztažení ruky, se nevyžaduje, poněvadž násilné vztažení ruky dle §u 81 tr. zák. nepředpokládá nějakou určitou intenzitu. Stačí i takový útok, kterému může úřední orgán čeliti; záleží jen na tom, že útoku bylo použito jako prostředku, by úřední výkon byl zmařen, a že byl k tomu abstraktně způsobilým, o čemž lze tím méně pochybovati, kdyžtě dle zjištění rozsudku úřední výkon byl skutečně zmařen. Na námitku zmateční stížnosti, že prý již ze zařazení mezi zločiny vraždy, zabití, žhářství a t. d. plyne, že zákonodárce má v §u 81 tr. zák. na zřeteli jen těžké případy skutečného násilného vztažení ruky, dlužno poukázati k tomu, co bylo shora řečeno, a dále připomenuti, že o nějakém zařazení zločinu dle §u 81 tr. zák. mezi ony zločiny nemůže vzhledem k rozřídění zločinů v trestním zákonu býti řeči, ta okolnost pak, že v zákoně je i na jiných místech, jako v §u 136, 137 neb 143 a 157, užito též obratu vztažení ruky, nemůže rovněž na věci ničeho měniti, zejména ne při zkoumání pojmu toho s hlediska §u 81 tr. zák.

Neprávem vytýká dále zmateční stížnost, že soudem nebylo zjištěno bezvadným způsobem subjektivní zavinění obžalované ve smyslu §u 81 tr. zák. Nestačí prý jen, aby úmysl obžalované směřoval ku zmaření zájmu v její usedlosti, nýbrž jejím úmyslem musilo prý býti, zmaření exekuční zájem nebezpečnou vyhrůžkou nebo vztažením ruky. Tento úmysl vzal prý soud neprávem za daný, poněvadž úmysl ten by tu byl jen tenkrát, kdyby obžalovaná měla k tomu přichystány nějaké prostředky; ona však prý věděla, že beze zbraně a bez cizí pomoci je násilný odpor zcela nemožným a že zájem bude za všech okolností proveden. Na tento vývod dlužno odvěti, že nemá ve zodpovídání se obžalované nejmenší opory, a není proto stížnost oprávněna, na předpokladě tom budovati. Jinak dlužno zdůrazniti, že skutková podstata zločinu je v subjektivním směru vyčerpána zprotivením se pachatelovým, předsevzatým v úmyslu, by úřední nebo služební výkon vrchnostenské osoby byl zmařen neb úřední neb služební výkon vynucen. Tento úmysl nalézací soud bezvadně zjistil a nemá proto obžalovaná oprávněného důvodu ku stížnosti. Aby bylo zvláště zjišťováno, že úmysl obžalované vztahoval se i na prostředek násilí, nebylo zapotřebí, poněvadž obžalovaná netvrdila, že snad jen nahodile a bezděky dvěře přirazila; naopak počínání její bylo vzhledem ku zjištěnému sběhu věci již svou povahou proniknuto úmyslností a záměrností a sloužilo jako vědomý a chtěný prostředek ku zmaření úředního výkonu. Rovněž nebylo třeba vyslovovati, zda si obžalovaná uvědomila, že přidržování dveří zakládá »násilné« maření úředního výkonu, poněvadž k přičítatelnosti činu se žádá jen, by pachatel byl si vědom významu a dosahu svého činění ve smě-

rech pro podřadění pod zákon směrodatných, aniž je však nutno, jeho vědomí o tom, že a pokud ten který počín naplňuje a kryje právnícky příslušný znak zákonný. Případný omyl pachatelův v ohledu tom zakládá by jen neomluvitelný omyl právní (§§y 3 a 233 tr. zák.), nikoliv však omyl o skutkových okolnostech, jaký má na zřeteli písm. e) Šu 2 tr. zák. Obžalovaná také nikdy netvrdila a nelze o ní dle zjištěného stavu věci ani za to míti, že by si nebyla uvědomila, že svým činěním klade fyzický odpor úřednímu výkonu exekučního orgánu.

Čís. 1840.

Ke skutkové podstatě zločinu veřejného násilí podle Šu 87 tr. zák. stačí úmyslné činění pachatelovo s vědomím, že činění to je způsobitelným přivoditi některé z nebezpečí Šu 85 b) tr. zák.; nevyžaduje se, by nebezpečí to bylo bezprostředním a přímým následkem dotyčného činění.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1924, Zm I 322/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 7. dubna 1924, jímž byly stěžovatelky uznány vinnými zločinem veřejného násilí podle Šu 87 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti, uplatňující jedině důvod zmatečnosti podle Šu 281 čís. 9 a) tr. ř., nelze přiznati oprávnění. Pokud se vývody snaží doličiti beztrestnost činů, stěžovatelkám za vinu kladených, vycházejíce z názoru, že skutková podstata zločinu podle Šu 87 tr. zák. vyžaduje jednak, by nebezpečí újmy, v Šu 85 písm. b) tr. zák. naznačené, vzešlo přímo z pachatelova jednání (přímá příčinná souvislost), tak že nebezpečím může podle zákona býti jedině utváření se poměrů, z nichž plyne obava dotčené újmy bez zasahování třetích osob činností, vyplývající z konkrétní zločinné vůle a úmyslu těchto třetích osob, jednak aby pachatel musel nejen věděti, že může vzniknouti dotyčné nebezpečí, nýbrž též c h t í t i je přivoditi, stačí na vyvrácenou odkázati netoliko na důvody rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu vídeňského, stížností samou citovaných, nýbrž i na stálou judikaturu tohoto Nejvyššího soudu, došedší výrazu v rozhodnutích, uveřejněných ve Sb. n. s. č. 491, 642, 854 a 939, od níž odchýliti se nemá zrušovací soud ani v tomto případě příčiny. Nalézací soud, spatřuje skutkovou podstatu zločinu Šu 87 tr. zák. stěžovatelkám za vinu daného v tom, že obžalované svým jednáním a svými výroky, ze zlomyslnosti se stavšími, ač si způsobilostí jich, přivoditi nebezpečí Šu 85 c) tr. zák., byly vědomy, stupňovaly nepřátelskou náladu rozlíceného davu proti Dru Františku S-ovi tak hrozivě, že Dr. S. čekal za daného stavu věci každou chvíli ránu nožem, právem postavil se na stanovisko, že ke skutkové podstatě stačí úmyslné činění pachatelovo s vědomím, že činění to je způsobitelné přivoditi některé z nebezpečí Šu 85 b) tr. zák., při čemž se nevyhledává,